

Oljeunge



Norsk Oljemuseum
ÅRBOK 2016



Olievinge



Ny film gir gnist til minner og mimring

AV ANJA W. FREMO

- «Oljeunge» bør vises til alle landets ungdomsskoleelever, utbrøt daværende olje- og energiminister Tord Lien begeistret etter å ha sett den nye museumsfilmen til Norsk Oljemuseum.

For oljemuseet er det selvsagt en fantastisk anmeldelse å få. Det må bety at museet gjennom «Oljeunge» forteller en viktig del av oljehistorien. Og at det fortelles på en måte som treffer et bredt publikum og hjelper mange til å forstå hva oljenæringen har betydning – og fortsatt betyr – for landet vårt, og oss som bor her, sier Finn E. Krogh, direktør ved Norsk Oljemuseum.

Det var torsdag 24. november kortfilmen «Oljeunge» hadde premiere. Det var så mørkt som bare november kan være, men Norsk Oljemuseum lå badet i blålig lys. Utenfor flammene brennende fakler og viste gjestene vei opp den røde løperen til festpremiere i et pyntet museum. Og gjestene, de var mange. Om lag 250 var invitert for å ta imot «Oljeunge».

Det var gjester fra kulturlivet, fra industrien og næringslivet, fra politikken og andre venner av museet.

Statsråd Tord Lien hadde anstrengt seg for å delta på festpremieren. Ministeren kom rett fra et møte i Brasil, via en konferanse i Helsinki. «Oljeunge»-premiere ville han ikke gå glipp av. Stavangerordfører Christine Sagen Helgø var også en helt naturlig gjest denne kvelden. Selvsagt også nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre, som i 2010 skrev den selvbiografiske teksten «Oljeunge», en tekst som har vært selve utgangspunktet for filmprosjektet Norsk Oljemuseum har jobbet for å realisere gjennom flere år.

Filmregissør Arild Østin Ommundsen fikk oppdraget med å lage film basert på ideene i Sira Myhres tekst rundt årsskiftet 2015/2016. Da var

Aslak Sira Myhre og Kristoffer Joner gir hverandre en god klem på premieren av filmen Oljeunge på Norsk Oljemuseum. Til høyre for dem regissør Arild Østin Ommundsen og Kerem Floor. Foto: Shadé Martins/NOM

finansiering av prosjektet sikret, og det ble fart i sakene.

Ommundsen tente fullt og helt på ideen om å lage en kortfilm av «Oljeunge». Hans idé var helt fra starten å lage en fiktiv, men personlig rammefortelling for å fortelle hvordan oljenæringen har forandret livene til folk som har vokst opp, levd og arbeidet i og med denne virksomheten.

Tord Lien, Christine Sagen Helgø, Arild Østin Ommundsen og Aslak Sira Myhre, med vidt forskjellig utgangspunkt og historie knyttet til oljevirksomheten og næringen, samlet seg til en samtale foran publikum før filmvisningen premierekvelden.

Aslak Sira Myhre, en av de mest innbitte oljeunger, fortalte om hvordan han har opplevd arbeidet med filmen, fram mot ferdig resultat.

– Jeg er stolt av at en tekst jeg har skrevet, er utgangspunktet for en film, sa han, full av ærbødighet. Sammen med direktør på Norsk Oljemuseum, Finn E. Krogh mimret han litt om en lang prosess fram mot filmen som nå er skapt. Han roste også Arild Østin Ommundsen som grep prosjektet, med skyhøye ambisjoner.

– For meg har denne filmen vært en mulighet til også å fortelle min egen historie, mente Arild Østin Ommundsen. Han er selv født i 1969,

samme år som oljefeltet Ekofisk ble funnet og Norge for alvor begynte å bli en oljenasjon. På den måten opplever han fortellingen i «Oljeunge» som sin egen historie.

Før Tord Lien begeistret mente at alle landets ungdommer burde få mulighet til å se «Oljeunge» takket han oljemuseet og alle som har bidratt til å realisere filmen – og på den måten formidle samtidshistorie på en ny og levende måte – til et publikum som kanskje ikke alltid er sin nære historie så bevisst.

Lien var klar på hva hans første minne om Norge som en oljenasjon var. Og det var et alvorlig minne fra barndommen.

– Mitt første oljeminne var Kielland-ulykken. Jeg var bare fem år da det skjedde, men den ulykken har jeg klare minner av, fortalte Lien.

Stavanger-ordfører Christine Sagen Helgø, oppvokst i Holmestrand med studietid i Bergen, reflekterte over den sterke kulturforskjellen hun opplevde da hun flyttet til Stavanger. Her «opplevde» hun oljevirksomheten på en helt annen og mye mer nærværende måte.

Det poenget har også vært ett av Aslak Sira Myhre sine hovedpoeng. Oljenæringen, den viktigste og mest innbringende næringen for Norge, er fjern og diffus i veldig mange folks bevissthet.

Daværende olje- og energiminister Tord Lien var ikke bare begeistret for den nye filmen, men også plattformen bygd av spaghetti - en høstferieaktivitet i 2016. Foto: Shadé Martins/NOM



Så var det klart for premiere: Statsråd Tord Lien fikk æren av å sette filmen i gang.

Inne på oljemuseet, foran lekeplattformen Småtroll var det rigget et 60 m² lerret. En kraftig projektor var løftet opp på taket av geologiutstillingen, høyttalere plassert ut for å sikre god lyd. 250 gjester sto spente og klare. Filmskaper Arild Østin Ommundsen betraktet det hele litt på avstand.

Filmen «Oljeunge» er 16 minutter lang. Den forteller historien om oljeungen Thomas, som midt i livet må reise hjem og møte faren sin

– som han ikke har snakket med på over 20 år. Thomas husker ikke lenger hva de kranglet om, men han vet at det hadde noe med oljen å gjøre. Gjennom historiske tilbakeblikk i utrolig mange gamle klipp, fortelles også Norges og Stavangers historie som oljenasjon og oljeby. Til slutt følger publikum Thomas i møtet med faren. Finner de tilbake til hverandre før det er for sent?

– Da jeg hørte at folk lo og etter hvert snufset litt, var jeg sikker på at filmen traff der den skulle, sa Sjur Paulsen, produsent i Doublethink etter visningen.



Nestor og tidligere sjef for Oljedirektoratet Fredrik Hagemann og kona Mette Hagemann møtte spent opp til filmpremieren.
Foto: Shadé Martins/NOM

Historien om Thomas og faren hans, er det Arild Østin Ommundsen som har skapt. Fortellingen vekker følelser, minner og maner til mimring for mange flere enn de som har hatt fedre og mødre i oljevirksomheten, eller har jobbet i det selv.

Her møter publikum igjen sentrale skikkelser som diplomat Jens Evensen og statsminister Trygve Bratteli, ordfører Arne Rettedal og første Statoil-sjef Arvid Johnsen i gamle filmklipp.

Har du glemt hvordan det så ut på Torget i Stavanger i 1970-årene eller hvordan jappe-tiden i 1980-årene framsto, får du hjelp til å huske i «Oljeunge».

Mange minner ble vekket til live etter premierevisningen av «Oljeunge» på Norsk Oljemuseum, 24. november. Mens gjestene fortsatte å hygge seg med mat og drikke, gikk praten godt blant oljeungene om gamle minner fra livet i oljebyen, i oljelandet.

Publikum koser seg under filmpremieren. Foto: Shadé Martins/NOM



teknologiens
rennseland

Oljen i
økonomien

svarte
dagene

Norge i

Norden trenger
mer energi

CO₂



Hallgeir Langeland og Magnhild Meltveit Kleppa.
Foto: Shadé Martin/NOM



Kjetil Ravnås, Kristoffer Joner, Christopher Hove, Kerem Floor, Magnus Birkenes, Aslak Sira Myhre og Sjur Paulsen. Foto: Shadé Martin/NOM



Janne Dalbu og Lise Chantrier Aasen. Foto: Shadé Martin/NOM



Live og Maren Eik-Henriksen. Foto: Shadé Martin/NOM



Elin Ravndal Bell. Foto: Shadé Martin/NOM



Grete Berge og Pål Hjorth Berge. Foto: Shadé Martin/NOM



Bjørn Vidar Lerøen og Tord Lien. Foto: Shadé Martin/NOM



Eyolf Strømme-Svendsen, Camille Odde, Wenche Karin Nybø, Emil Yde Aasen, Steinar Kolstø, Therese Krogh, Katrine Haram Olsen, Sara Elvelund Sandvik, Benedicte Caroline Storebø, Jonas Sørbel. Foto: Shadé Martin/NOM



De var hellene våre.

